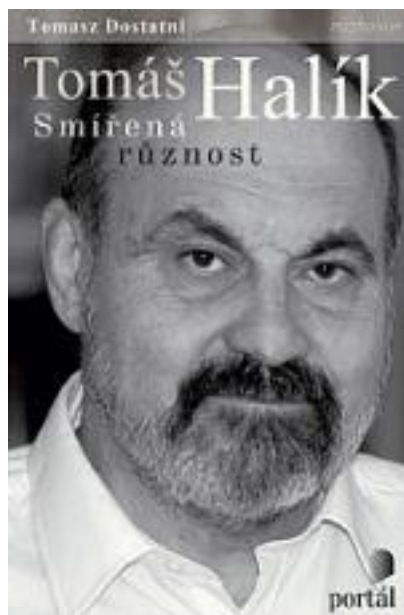

Zbavit se stereotypů. O diskusním večeru nad knihou *Smířená různost*

---

25. 5. 2011; autor: Martin Bedřich; fotografie: Petr Neubert; rubrika: i-Forum informuje

Centrum teologie a umění (CTU) při Katolické teologie fakultě Univerzity Karlovy v Praze spolu s centrem Dominikánská 8 a nakladatelstvím Portál uspořádalo ve středu 18. května 2011 v barokním refektáři kláštera u Sv. Jiljí debatu nad právě vydanou knihou rozhovorů Tomáše Halíka s polským dominikánem Tomaszem Dostatnim *Smířená různost*. Diskuze se vedle obou autorů zúčastnil i pražský světící biskup Václav Malý, moderátorem byl architekt a vedoucí CTU Norbert Schmidt.

Stejně jako u předchozích debat, které CTU organizovala, nešlo ani teď pouze o prezentaci nové knihy, nýbrž o diskuzi, která nad knihou vyrůstá, dále ji rozvíjí a posouvá její význam. Tak jako sama kniha rozhovorů podle Halíka rozvádí myšlenky, které se už nevešly do jeho knih, případně přišly až po jejich uzavření, tak se také střeďeční debata pokusila pojmenovat některá klíčová témata z rozhovoru a dále o nich nahlas přemítat. Různosti, která stojí ve vlastním titulu knihy, bylo učiněno zadost už složením debatujících. Tomasz Dostatni je polský dominikán žijící v Lublinu, který ovšem dlouho působil v Praze, zaměřuje se na dialog mezi polským křesťanstvím a židovstvím a je velmi aktivní na poli kultury a publicistiky. Biskup Václav Malý byl jednou z klíčových postav českého disentu a dlouhodobě se jako biskup věnuje na mezinárodní úrovni otázce dodržování lidských práv. Norbert Schmidt je architekt, znalec moderní sakrální architektury, a zároveň redaktor teologické revue *Salve* a vedoucí zmíněného centra CTU.

dominikán Tomasz Dostatni OP z Polska

A právě otázka různosti, uchopená ovšem ve své hloubce a komplexnosti, se stala hlavním tématem večera. Diskutující jasně ukázali, že je třeba zbavit se určitých stereotypů moderní doby, která stále žije v představě, že tolerance připouštějící různost je výsadou liberálního sekularismu. V poslední době se totiž naopak stále zřetelněji ukazuje, že sekularismus je mnohem méně tolerantní, než je např. současný pokoncilní katolicismus. Halík v této souvislosti poukázal na velký přínos papeže Benedikta XVI., který za cestu nejen pro Evropu označil spojení a vzájemné doplňování sekulárního humanismu a zdravě sebekritického křesťanství. Katolicismus se již minimálně půl století aktivně zabývá tematikou života v pluralitě, života po boku sekulárního světa, jeho dvoutisíciletá tradice navíc spojuje desítky a stovky proudů v teologii, spiritualitě, duchovním vedení apod. – tyto zkušenosti by proto mohly být inspirací právě sekulárnímu světu, který se ve svých mnohých projevech naopak uzavírá do vlastního netolerantního fundamentalismu. Jak zdůraznil Tomasz Dostatni, klíčový pro chápání různosti je i pojem smíření, který nepochází z ekonomického nebo politického diskurzu, ale je navýsost náboženský. Jen v křesťanském principu smíření, odpuštění a pochopení je možné žít zdravou, pevnou a tvůrčí pluralitu. V neposlední řadě k tomu ovšem patří i odvaha – odvaha rozhodnout se, uvědomit si hodnotu a váhu poznaného a setrvat u toho, aniž by se tak ale člověk uzavíral všemu jinému. Jak připomněl biskup Malý, řada intelektuálů je v konfrontaci s mnohostí současného světa posedlá hledáním, ovšem bez vůle k nalezení. Schopnost nalézt je rysem určité dospělosti, která jako by v současném světě, tíhnoucím k infantilizaci a odmítání zodpovědnosti, chyběla. I zde může hrát příklad tradice církve a jejích velkých postav významnou roli.

zleva: Norbert Schmidt, vedoucí CTU a redaktor revue Salve, biskup Mons. Václav Malý

Smířená různost, titul knihy rozhovorů s Tomášem Halíkem, ale i téma debatního večera v dominikánském klášteře, vybízí k jednomu – zbavit se stereotypů. A to nejen ve vztahu ke křesťanství a církvi, ale i k ateizmu, sekulární společnosti, pluralitě, národnímu vědomí. V dnešním světě politické krize multikulturalismu, evropského společenství, vztahu k imigraci a rozvoji třetího světa, jsou to otázky nad jiné palčivé. Diskusní večer pořádaný Centrem teologie a umění ukázal, že církevní prostředí má k tomuto tématu skutečně co říct, že má sílu jít do hloubky problému, nebojí se dotknout ran současného světa a navrhnout odpovědi, které nejdou po líbivém povrchu, který s oblibou pěstuje současná publicistika. Ostatně zájem publika, živé reakce a vysoká návštěvnost tohoto setkání, kam mezi posluchače zavítal i velvyslanec Polské republiky v ČR Jan Pastwa, to potvrzuje. Lze jen vítat, že v rámci Katolické teologické fakulty existuje platforma, která taková plodná setkání organizuje.

zleva: Prof. Tomáš Halík, Norbert Schmidt, vedoucí CTU a redaktor revue Salvé